

Skövde kommun

Rektorn för introduktionsprogrammen vid Gymnasium Skövde Kavelbro

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av introduktionsprogrammen vid
Gymnasium Skövde Kavelbro
i Skövde kommun

Tillsyn av introduktionsprogrammen vid Gymnasium Skövde Kavelbro

Skolinspektionen genomför tillsyn i Skövde kommun under hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Introduktionsprogrammen vid Gymnasium Skövde Kavelbro besöktes av Skolinspektionen den 10 - 13 september och den 13 november 2012.

Fakta om skolan

Gymnasieskolans introduktionsprogram i Skövde är samtliga organiserade inom en skolenhet och är en del av Kavelbrogymnasiet dit en del av undervisningen också är förlagd. En stor del av undervisningen är också förlagd till det så kallade Pentahuset som är beläget mitt emellan de båda kommunala gymnasieskolorna Kavelbrogymnasiet och Västerhöjdsgymnasiet.

Vid tiden för besöken fanns 156 elever antagna vid skolenhetens olika introduktionsprogram. De största programmen var individuellt alternativ där 55 elever var antagna och språkinträdelse som samlade 61 elever. Preparandutbildning och yrkesinträdelse samlade 16 respektive 15 elever medan programinriktat individuellt val omfattade nio elever.

Det finns ingen sammanställning av elevernas resultat i förhållande till de nationella målen. Enligt de intervjuade lärarna har skolenheten tidigare sammanställt resultaten i form av betyg för eleverna som läst ett individuellt program och jämfört dessa med de betyg eleverna hade när de lämnade grundskolan. Lärarna säger vid intervjun att de också har sett att elevernas resultat från grundskolorna har sjunkit över tid vilket gör att det är svårt för skolenheten att på ett års studier få eleverna att bli behöriga till nationellt program.

Det finns inte heller någon sammanställning av skolenhetens resultat av arbetet med normer och värden. Enligt de intervjuade lärarna arbetar skolenheten emellertid mycket med dessa frågor, bland annat med stöd av elevhälsan. Lärarna framhåller också vikten av att de som vuxna visar i sitt dagliga arbete hur man bemöter varandra samt arbetar med att stärka elevernas självförtroende.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen bedömer att Kavelbrogymnasiets enhet med introduktionsprogram erbjuder eleverna en i huvudsak lugn och trygg studiemiljö. Lärarna engagerar sig mycket i sina elever och i sin undervisning, något som kan konstateras såväl i samband med intervjuer av elever och lärare som vid besök i verksamheten.

Under tiden för tillsynen har skolenheten tillsammans med eleverna tagit fram ordningsregler vilka är anpassade efter de olika programmens behov. Skolenheten arbetar också på olika sätt med normer och värden, även om detta arbete inte synliggörs i vare sig skolenhetens plan mot kränkande behandling eller i det systematiska kvalitetsarbetet.

Skolinspektionen bedömer att skolenheten har påbörjat ett systematiskt kvalitetsarbete där varje introduktionsprogram synliggörs. Detta kvalitetsarbete tar emellertid inte sin utgångspunkt i en sammanställd kunskap om elevernas måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen. Skolan måste därför arbeta med att identifiera fler kvalitetsindikationer att utgå från i sitt arbete än elevernas närvaro.

Skolinspektionen bedömer också att skolenheten har stora möjligheter att ge eleverna det stöd de behöver för sitt lärande. Detta gäller emellertid inte studiehandledning på modersmålet där det ännu inte finns rutiner för att identifiera och möta elevernas behov av sådan handledning.

Skolinspektionen kan slutligen konstatera att skolenheten under tiden för tillsynen lyckats organisera undervisning i modersmålet för en stor grupp av elever inom ramen för introduktionsprogrammet språkintröduktion. Skolinspektionen finner emellertid att det också i detta avseende saknas rutiner för att identifiera samtliga de elever som har rätt till modersmålsundervisning vilket gör att det kan finnas elever som inte får den undervisning de har rätt till.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skövde kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 4 mars 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Det finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av de intervjuer som genomförs och av observationer i verksamheten har inte annat framkommit än att skolan erbjuder en lugn och trygg miljö för eleverna. Inför tillsynen av skolverksamheten i Skövde kommun har Skolinspektionen tillställts en plan mot kränkande behandling som är gemensam för Kavelbrogymnasiet där skolenheten som omfattar introduktionsprogrammen också ingår. Planen är daterad till den 14 mars 2012. Planen uppfyller emellertid inte kraven då den till exempel inte anger de särskilda förhållanden och behov som utifrån en aktuell kartläggning konstaterats vid de olika skolenheterna och därmed heller inte för introduktionsprogrammen. Planen innehåller inte heller en redogörelse för de åtgärder skolenheten ska vidta eller påbörja under det år som planen gäller för.

Utredningen visar att skolenhetens plan mot kränkande behandling inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan. Huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristen.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Rektor tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ska rektor se till att det vid skolenheten bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som följer upp och utvecklar utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Skollagen anger också att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av insänd dokumentation framgår att skolenhetens dokumentation av sitt kvalitetsarbete består av Kavelbrogymnasiets gemensamma kvalitetsredovisning samt skolenhetens arbetsplan. I kvalitetsredovisningen återfinns emellertid inga resultat av elevers lärande vid introduktionsprogrammen. Den enda form av resultat som redovisas är elevernas närvaro vilket också anges i enhetens arbetsplan som enhetens prioriterade mål.

Utredningen visar att skolenhetens systematiska kvalitetsarbete brister då det inte tar sin utgångspunkt i verksamhetens måluppfyllelse. Då skolenheten inte sammanställer elevernas resultat och ställer dessa i relation till de insatser skolenheten gjort finns inte heller förutsättningar för att ifrågasätta metoder och pröva nya vägar för att systematiskt utveckla verksamheten. Verksamheten uppfyller således inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Skolan ska ha rutiner för att säkerställa att elever erbjuds modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Motivering

Enligt skollagen ska en elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet, och eleven har goda kunskaper i språket. Modersmålsundervisning i ett nationellt minoritetsspråk ska erbjudas även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet. Enligt gymnasieförordningen är huvudmannen också skyldig att erbjuda elever som är adoptivbarn och har ett annat modersmål än svenska modersmålsundervisning, även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet.

Vid Skolinspektionens besök på skolenheten i september konstaterades att skolan inte erbjöd eleverna undervisning i modersmålet men också att skolan arbetade för att kunna erbjuda undervisning i dari. Vid Skolinspektionens andra besök i november konstateras att skolenheten nu kan erbjuda eleverna undervisning i detta modersmål. Av intervjun med rektorn framgår också att det inte finns någon elev som har rätt till modersmålsundervisning i ett minoritetsspråk.

Av intervjun med rektorn framgår emellertid att skolan inte har någon djupare kunskap om vilka elever som har rätt till modersmålsundervisning och att det därför kan finnas elever som inte erbjuds sådan undervisning de har rätt till.

Skolinspektionen bedömer att skolenheten saknar rutiner för att säkerställa att elever erbjuds modersmålsundervisning i enlighet med författningarna och förelägger huvudmannen att åtgärda bristen.

Författning

15 kap. 19 § skollagen, 4 kap. 15-20 §§ gymnasieförordningen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Skövde kommun en anmärkning.

Särskilt stöd

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Skolan ger inte studiehundledning på modersmålet till elever som har behov av det.
- Rektor ser inte alltid till att de åtgärdsprogram som upprättas anger elevens behov och vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering

Studiehundledning på modersmålet

Enligt gymnasieförordningen ska en elev få studiehundledning på sitt modersmål om eleven behöver det.

Av intervjuer med rektorer och lärare vid skolenheten framgår att skolan inte ger elever studiehundledning på sitt modersmål. Av intervjuerna framgår det också att det inte finns rutiner som säkerställer att skolan har en samlad kunskap om vilka elever som är i behov av studiehundledning på sitt modersmål. Det kan därför inte fastställas att det inte finns elever som är i behov av studiehundledning på sitt modersmål men som inte får det.

Upprättande av åtgärdsprogram

Enligt skollagen ska åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av intervjuer med representanter för elevhälsan, lärare och rektor framgår att skolan har goda möjligheter att ge eleverna det stöd de behöver. Vidare framgår att huvudmannen under det föregående året gett ett särskilt uppdrag åt en specialpedagog att utbilda personalen i hur personalen ska utarbeta åtgärdsprogram. Denna satsning ska utvärderas under innevarande år.

Inför tillsynen har Skolinspektionen tagit del av exempel på åtgärdsprogram. Vid en granskning av dessa framgår att åtgärdsprogrammen i mindre utsträckning beskriver elevens behov för att i stället ange olika åtgärder. Många av åtgärderna är därtill av sådan karaktär att det är eleven eller elevens vårdnadshavare som ska vidta dem i stället för skolan. Det finns också åtgärder som synes vara valbara. Exempel på detta är: "Eventuellt byte av läromedel i Geografi, se planering." Vad som eventuellt avgör om ett byte av läromedel ska göras framgår emellertid inte av åtgärdsprogrammet eller den dokumentation som föregått utarbetandet. Åtgärden som sådan blir därför otydlig och inte möjlig att följa upp.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att elever inte får studiehundledning på sitt modersmål och att de åtgärdsprogram som utarbetats inte alltid uppfyller författningarnas krav. Med hänsyn till att Skolinspektionen inte kunnat konstatera att det finns elever som är i behov av studiehundledning på sitt mo-

dersmål och att huvudmannen genomfört utbildningsinsatser för utarbetande av åtgärdsprogram ser Skolinspektionen överträdelserna som mindre allvarliga överträdelser och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

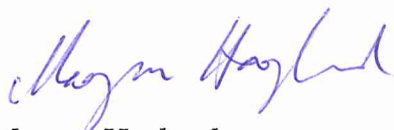
Författning

3 kap. 9 § skollagen

9 kap. 9 § gymnasieförordningen/8 kap. 5 § 1992 års gymnasieförordning

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredaren Hamid Zafar och juristen Susanna Åhgren.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Sven-Olof Lundin
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).